

Vragen en antwoorden TC Tubantia, 5.1.2e over AZC Albergen – vrijdag 17 februari 2023

Uit diverse voorbeelden, afkomstig uit interne documenten, blijkt dat Tubbergen er voor kiest bewoners en media niet of laat te informeren over de (mogelijke) komst van vluchtelingen. De vraag die wij hebben: waarom is gekozen voor deze communicatiestrategie?

Wij proberen te allen tijde open te communiceren met de omgeving. Zodra wij verwachten dat een ontwikkeling van invloed is op de omgeving, informeren wij de inwoners/omwonenden die het betreft.

Volgens TC Tubantia is bovenstaande veronderstelling gebaseerd op verslagen van gesprekken met de dorpsraad Albergen (o.a. met Oude Avenhuis op 30 augustus 2022, waarin het vertrouwen in de burgemeester wordt opgezegd en het verslag van het 'kerngesprek' Albergen met de burgemeester op 7 juli 2022).

Op 30 augustus 2022 zou een afspraak plaatsvinden tussen de dorpsraad, onze wethouder en betrokken medewerkers. Deze afspraak is afgezegd door de dorpsraad. Na afloop van de raadsvergadering op 30 augustus 2022 heeft een vertegenwoordiging van de dorpsraad wethouder Oude Avenhuis aangesproken. De dorpsraad heeft toen een toelichting gegeven over hoe zij over het proces en de stand van zaken denkt. Er is geen verslag van dit informele gesprek. Ook zijn geen concrete vervolgspraken gemaakt. In elk geval niet bij de gemeente bekend.

Het kerngesprek op 7 juli 2022 had betrekking op de evaluatie van het proces Mijn dorp 2030. In het verslag is onderstaande alinea opgenomen over ontwikkelingen rondom 't Elshuys:

Vluchtelingen/statushouders, ontwikkelingen Elshuys. Pas met grotere aantallen wordt geïnformeerd, terwijl het van belang is om te weten wat waar gebeurt in het dorp zodat hier ook over gecommuniceerd kan worden richting omwonenden. Ook als er bijvoorbeeld nieuwe gezinnen komen in plaats van andere.

Deze alinea heeft betrekking gehad op het tijdelijk opvangen van statushouders in 't Elshuys. Vanaf mei 2022 was er sprake van een versnelde opvang van een grotere groep statushouders. De gemeente hielp op die manier mee om de druk in Ter Apel te ontlasten. Ook voldeed Tubbergen hiermee aan de taakstelling 2021 en gedeeltelijk die van 2022. 't Elshuys was beschikbaar om te dienen als tijdelijke opvang van maximaal 20 statushouders. Vanaf mei 2022 werden er 12 statushouder tijdelijk opgevangen in het Elshuys. In totaal ging het om 4 gezinnen.

Hierover is op 26 april 2022 een brief verzonden aan de omwonenden. Ook is een website gepubliceerd: www.tubbergen.nl/statushouders en een loket geopend voor vragen. Er is een artikel geplaatst in het lokale huis aan huisblad. Daarnaast heeft het college een mededeling gedaan in de openbare raadscommissie van 10 mei 2022 en heeft er op 12 mei een artikel gestaan in de krant TC Tubantia over het plaatsen van statushouders door de gemeente Tubbergen in het Elshuys.

Waarom communiceerde Tubbergen niet over de statushouders die sinds januari al in 't Elshuys zitten, ondanks aandringen daarop vanuit de buurt. Dat gebeurde pas in mei. Volgens kerngesprek koos Tubbergen ervoor pas iets te communiceren 'bij grote aantallen'. En in ieder geval niet richting de media.

In de periode tot en met april 2022 was er sprake van acute opvang van 3 statushouders. Mensen in nood, zoals slachtoffers van huiselijk geweld, maar ook statushouders zonder huisvesting, worden tijdelijk opgevangen in hotels bijvoorbeeld. Het gaat hierbij doorgaans om urgente situaties waarin op korte termijn een tijdelijke en veilige verblijfplaats moet worden gevonden. Het gemeentebestuur wordt niet altijd op de hoogte gesteld van de locatie, deze locatie kan ook per situatie verschillen. In deze concrete situatie was het bestuur daar niet van op de hoogte gebracht.

Vanaf mei 2022 was er sprake van een versnelde opvang van een grotere groep statushouders. Zoals gezegd, heeft de gemeente in april 2022 een brief verzonden aan de omwonenden. Ook is een website gepubliceerd: www.tubbergen.nl/statushouders en een loket geopend voor vragen. Dit is niet breed gecommuniceerd via een persbericht, maar wel via een artikel op 17 mei 2022 van het [bestuur in de Huis aan Huiskrant Op en rond de essen](#).

Wij hebben geen bericht van omwonenden in de periode van januari tot april 2022 dat de gemeente volgens hen breed moet communiceren over de tijdelijke opvang van 3 statushouders in hotel 't Elshuys.

TC Tubantia geeft aan dat Tubbergen op 5 april 2022 formeel weet dat COA 't Elshuys wil aankopen, daar volop over communiceert met COA, maar niet met de omgeving.

Op 5 april heeft een medewerker van het COA een mail verzonden naar de gemeentesecretaris waarin verzocht wordt om een afspraak met het college. Er wordt hier geen melding gemaakt van de aankoop van locatie 't Elshuys. Het gemeentebestuur hoort voor het eerst over de mogelijke locaties in het gesprek op 20 april. Zie uitleg hieronder.

In april 2022 heeft een bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen het COA en de gemeente Tubbergen. Twee ondernemers hebben zich gemeld bij het COA over mogelijke opvanglocaties, waaronder hotel 't Elshuys. Het COA heeft gevraagd of de gemeente 150 – 300 asielzoekers op deze locatie zou willen huisvesten. De medewerkers waren op projectbasis aan het werk bij COA. Zij gaven tijdens dit gesprek aan dat ze alleen al in de regio Oost met meerdere andere gemeenten in gesprek te zijn of nog te gaan.

Begin juni 2022 heeft de gemeente bestuurlijk en ambtelijk teruggekoppeld aan het COA dat de gemeente Tubbergen hotel 't Elshuys niet geschikt vindt voor de opvang van 150-300 asielzoekers, maar wel dat de gemeente wel haar maatschappelijke verantwoordelijkheid wil nemen en bereid is om meer statushouders op te vangen. Op die manier draagt de gemeente ook bij aan de ontlasting van Ter Apel. Daarnaast bieden zowel inwoners als de gemeente opvangplekken voor vluchtelingen uit Oekraïne en organiseert de gemeente samen met drie andere gemeenten de crisishulpopvang als doorstroomlocatie voor statushouders. Ook is de gemeente bereid meer statushouders op te vangen. Een AZC past niet bij het bestemmingsplan en de omvang van de groep asielzoekers is te groot voor het aantal inwoners in deze kern. Het COA laat weten teleurgesteld te zijn, maar toont echter begrip. De afspraak wordt gemaakt dat als er weer nieuwe ontwikkelingen zijn, men elkaar bestuurlijk informeert. Die afspraak is n het COA niet nagekomen

In dezelfde periode was landelijk bekend dat de staatssecretaris werkte aan een voorstel om het vastgelopen asielbeleid in beweging te krijgen. Tot op dit moment is het Rijk primair verantwoordelijk voor het asielbeleid en hebben gemeenten geen wettelijke verplichting om medewerking te verlenen. In het wetsvoorstel zou worden opgenomen dat gemeenten een taak krijgen in het opvangen van asielzoekers, vergelijkbaar met de taakstelling van statushouders waarbij uitgegaan wordt van 'evenredige spreiding en solidariteit tussen gemeenten'. Ook kleinere opvangplekken zouden dan mogelijk kunnen worden. Zo ver was het in april 2022 echter nog lang niet. Om een nieuwe wet in werking te kunnen laten treden moeten er eerst de nodige stappen worden doorlopen: gereedmaken voorstel, consultatie, langs de Raad van State voor een uitspraak en tot slot moeten zowel de eerste als de tweede kamer er nog wat van vinden. Inmiddels ligt het wetsvoorstel bij de Raad van State en zij heeft zich zeer onlangs, februari 2023, kritisch uitgelaten over dit wetsvoorstel.